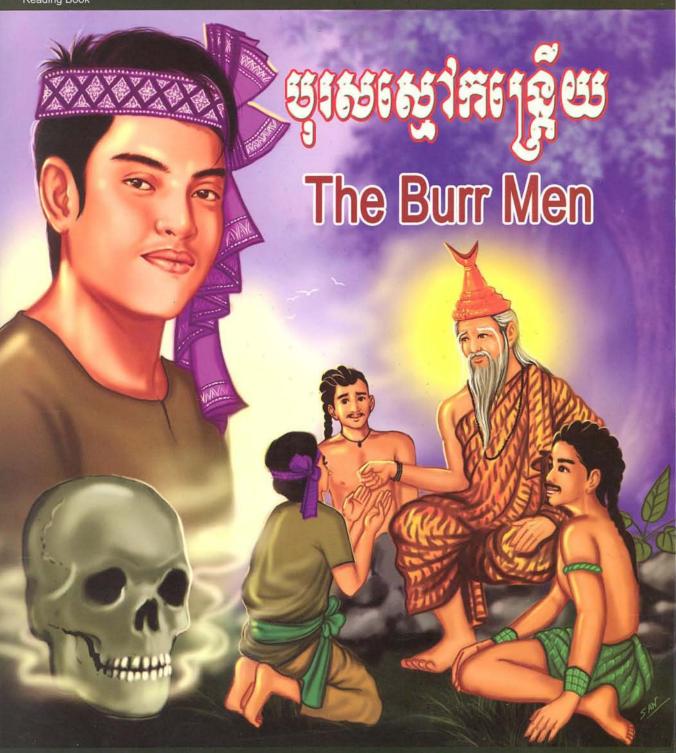

ពិភពឡើចឆិនាឆ

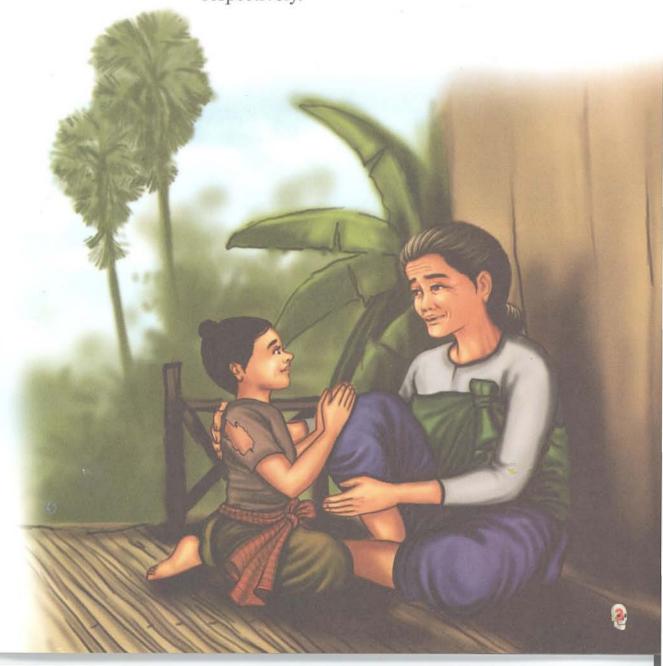

ស្បៀវភៅថាឃ្លាំងនៃចំណេះជិង Books are the source of knowledge

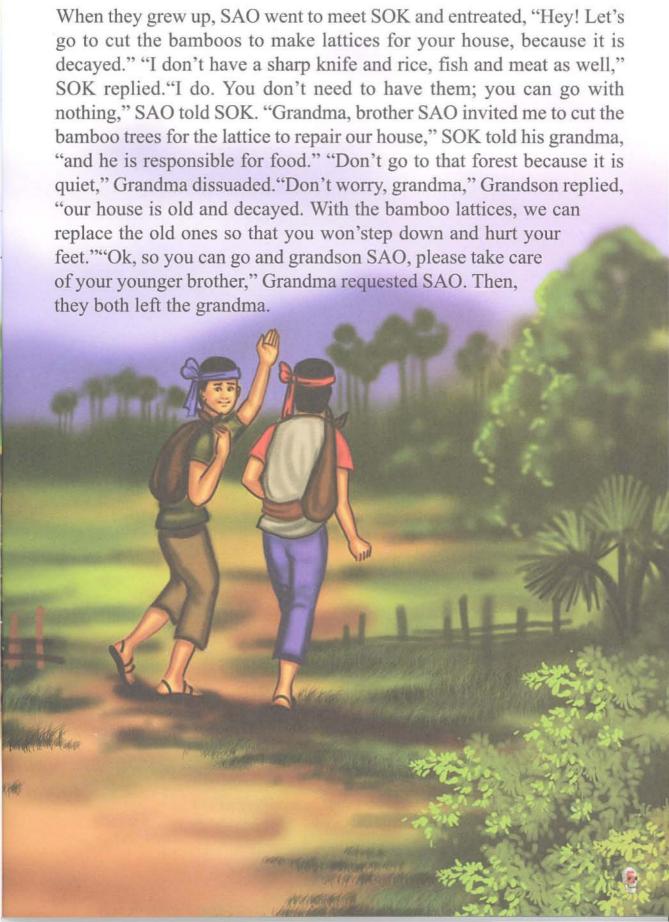

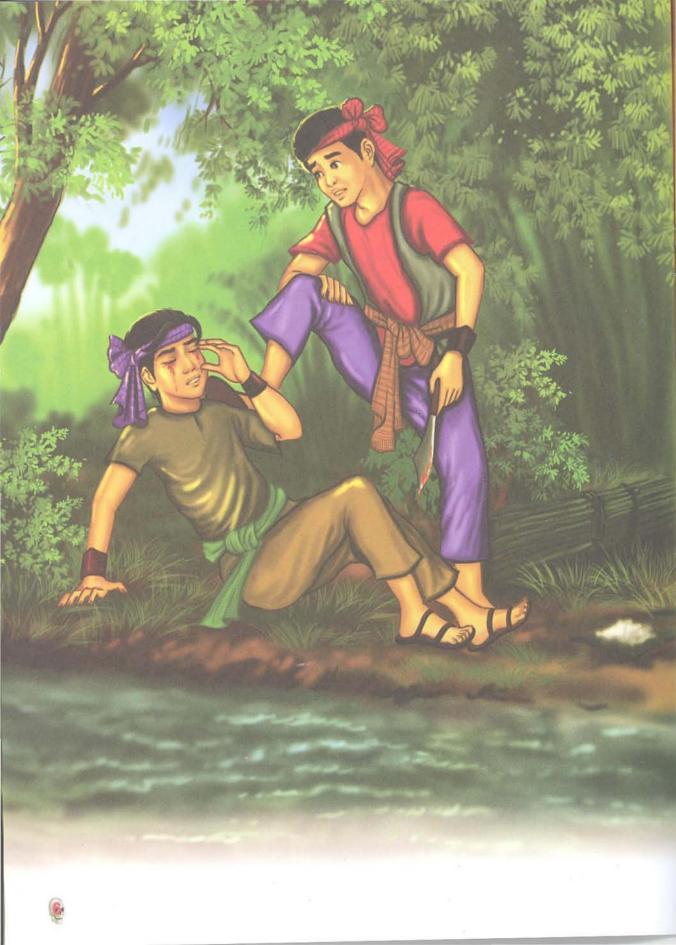
កាលពីព្រេងនាយ មានក្មេងប្រុសពីរនាក់ ម្នាក់ឈ្មោះ **សុទ** និងម្នាក់ ទៀតឈ្មោះ **សៅ** ជាកូនអ្នកស្រុកភូមិជាមួយគ្នា។ **សៅ** ជាមនុស្សចិត្ត អាក្រក់ណាស់ បើបានទៅលេងជាមួយនរណាហើយ គេតែងតែរករឿង ឈ្លោះប្រកែកគ្នាមិនដែលខាន។ ម្ដាយឱ្យពុករបស់ **សៅ** ចូលចិត្ត និយាយកាន់ជើងកូនណាស់ បណ្ដាជនក្នុងភូមិខឹងហើយស្អប់នឹង សៅ ពន់ពេក។ ចំណែក **សុទ** ជាក្មេងកំព្រាស្លូតត្រង់រស់នៅជាមួយជីដូនចាស់ ជរាក្រលំបាកក្រៃពេក។ បើ **សុទ** ទៅលេងជាមួយក្មេងៗក្នុងភូមិ ពុំដែល ឈ្លោះប្រកែកគ្នាម្ដងណាឡើយ។ បណ្ដាជនក្នុងភូមិ អាណិតស្រលាញ់ សុខ ហើយគេតែងតែឱ្យនំចំណីមិនដែលខាន។ ម្លោះហើយ សៅ ក៏កើត ចិត្តច្រណែន ហើយខឹងមួម៉ោក្ដៅចិត្តកាន់តែកាចឡើង១ គេចេះតែដើរ ជេរវាយកូនគេឥតញញើតដៃ ចាស់១ឈ្លោះប្រកែកគ្នាព្រោះតែកាន់ជើង កូនរៀងខ្លួន។

Once upon a time, there were a boy whose name was SOK and another boy SAO living in the same village. SAO was a malevolent boy who usually argued with every one when he played with them. His parents spoiled him so much that the villagers felt very angry and hated him. While SOK was a polite orphan, living with his poor old grandma. When playing with the village boys, SOK never had any argument with them. The villagers were so fond of SOK that they often gave cake and food to him. Thus that deed made SAO feel jealous and angry and he was even vicious. He always made trouble and hit the other children in the villagers. So the parents had arguments because of spoiling their children respectively.

លុះ **សុឌ** និង **សៅ** ចំរើនវ័យធំឡើង។ សៅ ក៏ទៅបបួល **សុឌ** ថា "វើយ! យើងនាំគ្នាទៅកាប់ដើមឫស្សីធ្វើរនាប ត្បិតផ្ទះរបស់ឯងបាក់ពុក អស់ទៅហើយ។ **សុខ** ឆ្លើយថា "ខ្ញុំគ្នានកាំបិតមុតមាំទេ ហើយក៏គ្នាន អង្ករត្រីសាច់ផងដែរ"។ **សៅ** ប្រាប់ **សុខ** ថា "មិនបាច់យកអ្វីទេ ខ្ញុំធានា យកទាំងអស់ ឯងមានតែខ្លួនទៅបានហើយ" **សុខ** ក៏និយាយប្រាប់ដីដូនថា "លោកយាយ! **បងសៅ** គាត់បបួលខ្ញុំទៅកាប់ឫស្សីលួសរនាបមកជួស ជុលផ្ទះយើង ចំណែកបាយទឹកនៅលើគាត់ទាំងអស់"។ ជីដូនឃាត់ចៅថា "ចៅកុំទៅព្រៃឫស្សីនោះអី ព្រោះទីនោះស្ងាត់ណាស់"។ ចៅឆ្លើយថា "មិនអីទេលោកយាយ! ផ្ទះយើងពុកបាក់អស់ទៅហើយ បើបានរនាំបមក គ្រាន់នឹងជួសជុលកុំឱ្យយាយផុងជើងណាយាយ"។ យាយក៏ផ្តាំ **សៅ** ថា "ចៅទៅក៏ទៅចុះ តែ **ចៅសៅ** ឯងមើលថែទាំប្អូន ផង" ហើយពួកគេក៏លាលោកយាយចេញទៅ។

លុះទៅដល់ព្រៃឫស្សី បន្ទាប់ពីកាប់បានឫស្សីល្អមគ្រប់គ្រាន់ហើយ ពួកគេក៏នាំគ្នាលួសជារនាប។ បន្ទាប់មក ពួកគេក៏ឈប់សម្រាកបរិភោគ បាយទាំងពីរនាក់ដោយអង្គុយទល់មុខគ្នា។ សៅ គិតថា "ជីវិត សាសុខ មុខជាស្លាប់ឥឡូវនេះ" គិតហើយ **សៅ** ក៏ហូតកាំបិតបន្ទោះចាក់ភ្នែក **សុខ** ដែលកំពុងហូប់បាយ។ **សុខ** ស្រែកយំឈឺចាប់ជាខ្លាំង "ហេតុអ្វីក៏ បងចាក់ភ្នែកខ្ញុំ?" **សៅ** ប្រាប់ថា "ឯងស៊ីបាយអញហើយ ចង់យករនាប អញទៀត"។ **សុខ** ឆ្លើយថា "កាលបងបបួលខ្ញុំ ខ្ញុំបានប្រកែកថា ខ្ញុំគ្នាន អ្វីទេ តែបងធានាថាមានគ្រប់ទាំងអស់បានជាខ្ញុំមក់ ឥឡូវបើបងចង់បាន រនាបនេះ សូមបងយកទៅចុះ តែបងកុំសម្លាប់ខ្ញុំអី"។ **សៅ** សំឡុតថា "ឯងនេះមាក់វឹងណាស់ ឆាប់ភាវនាធម៌ទៅ" ថាហើយ **សៅ** លើកកាំបិត បន្ទោះចាក់ភ្នែក **សុខ** ម្ខាងទៀតឈាមស្រក់ពេញមុខ។ ធ្វើឱ្យភ្នែក **សុខ** ងងឹតទាំងសងខាង ណាស្តាយជីវិត ណាអាណិតជីដូននៅឯផ្ទះ។ និយាយថា "អញទម្លាក់ឯងទៅឱ្យត្រីស៊ីចុះ"។ ថាហើយ សៅ ធាក់ សុខ ទម្លាក់ចូលទៅក្នុងទឹកស្ទឹងដែលកំពុងតែហូរខ្លួលខ្ចាញ់។

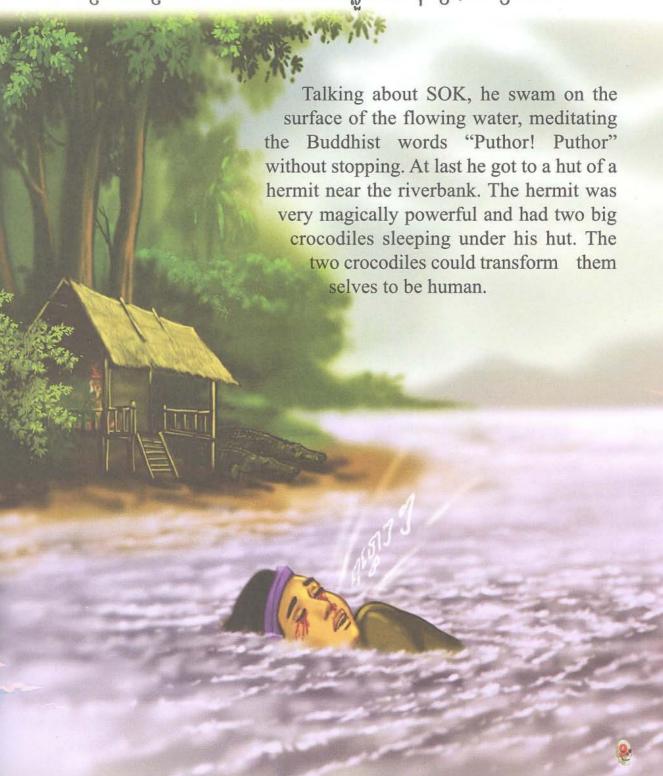
When they arrived in the bamboo forest, they cut the bamboo trees and stripped them into lattices. Then, they sat face to face having lunch. "SOK, your life is going to end right now," SAO thought. He took out the curved sharp knife and thrusted it into one of SOK's eyes, who was having meal. "Why did you thrust into my eye?" SOK cried with pain. "You not only eat my meal but also want to take my lattices," SAO answered. "When you persuaded me," SOK replied, "I told you I had nothing, but you guaranteed for every thing if I came with you. Now you can take the lattices if you want; please don't kill me." "You are very stubborn, please meditate for the Dharma before you die," SAO shouted and then he took the knife and poked into the other one of SOK's eyes. The blood quickly shed on SOK's face. SOK was blind; he was regretful with his life and felt pity for his grandma, who was at home alone. "I'll throw you into the river for fish's prey," SAO said. After that SAO kicked SOK into the river which was flowing very fast.

សៅ គិតថា សុខ ស្លាប់បាត់ហើយ ក៏ប្រមូលរនាបទាំងអស់ចងបាច់ ត្រលប់ទៅផ្ទះវិញ។ ហើយហួសទៅកុហកដូនចាស់ថា "លោកយាយ! ខ្លាខាំ សាសុខ ស្លាប់បាត់ទៅហើយ"។ សៅ សប្បាយចិត្តណាស់ដើរ លេងជិតៗផ្ទះដូចធម្មតាដោយចិត្តក្លាហានរកតែរឿងឈ្លោះគេដដែល។ ចំណែកដូនចាស់ពេលឮ សៅ និយាយដូច្នេះ ក៏យំសោកបោកខ្លួនហៀប នឹងក្ស័យជីវិត "ចៅជីដូនស្ងួននៅឯណា? យាយសែនខ្លោចផ្សាពេលមិន ឃើញចៅមក"។

SAO thought that SOK was dead so he collected all bamboo lattices and went back home. He went over to the grandma's house and told lie, "Grandma, SOK has been eaten by a tiger." SAO was happily walking nearby his home as usual and his deed of aggression was still the same. After grandma heard this news, she cried nearly dying. "Grandson, where are you? I am painful when not seeing you," Grandma sobbed.

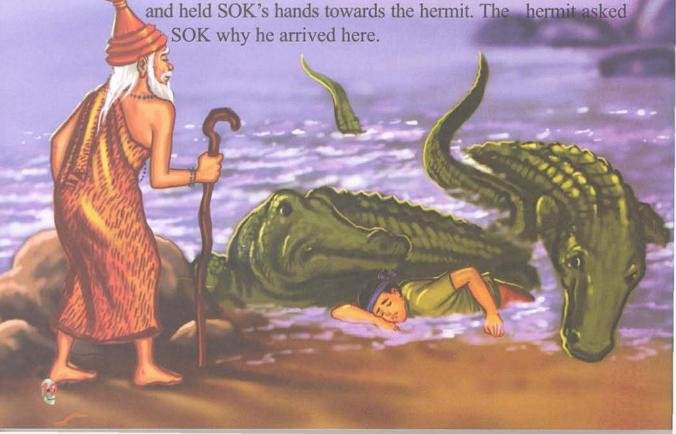

និយាយពី **សុខ** ហែលបណ្ដែតខ្លួនតាមខ្សែទឹកហូរ ហើយភាវនារក តែពុទ្ធោខមិនដាច់ពីមាត់។ លុះហែលទៅដល់អាស្រមឥសីមួយនៅមាត់ស្ទឹង ឥសីនោះមានមហិទ្ធិវិទ្ធិខ្លាំងពូកែណាស់ ជាមួយនឹងក្រពើដែលកំពុងដេក នៅក្រោមអាស្រមឥសី វាអាចតំណែងខ្លួនជាមនុស្សបានទៀតផង។

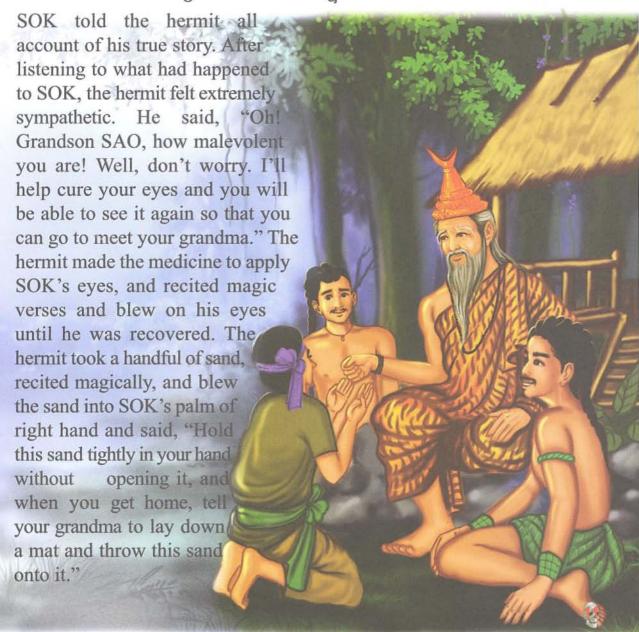

ពេលក្រពើឃ្លានអាហារ វាស្ទុះចុះទៅក្នុងទឹកស្ទីងក៏ប្រទះឃើញមនុស្ស កំពុងហែលបណ្ដែតខ្លួនតាមខ្សែទឹកហូរ ។ ក្រពើគិតថា "ថ្ងៃនេះមានលាភ ចំណាស់បានសាច់មនុស្សស៊ីម្ដងហើយ" ក្រពើហែលទៅជិតឮសម្លេងពុទ្ធោ១ ក៏សង្ស័យក្នុងចិត្ត ហើយមើលទៅភ្នែក **សុទ** ទាំងពីរធ្លុះរកប្រស្រីគ្នាន។ ក្រពើគិតថា "អញគួរតែយកគេទៅថ្វាយលោកតា អញមិនគួរស៊ីមនុស្ស កំសត់នេះទេ"។ ហើយក៏មុជទឹកកៀង **សុទ** មកដល់លើគោគ។ ក្រពើ តំណែងខ្លួនជាមនុស្សដឹកដៃ **សុទ** ទៅថ្វាយលោកតា។ ឥសីសួរ **សុទ** អំពី រឿងដែលបានមកដល់អាស្រម។

When the crocodiles were hungry, they rushed into the river and discovered a man swimming on the flowing water. The crocodiles thought, "We are very lucky today that we have the human flesh for eating one time. When the crocodiles swam nearer to the man, they heard the voice, "Puthor! Puthor!" They were suspicious and saw the man's eyes have no irises. "We should take them to our hermit; we should not eat this pitiful man," thought the crocodiles. Then they swam to push SOK to the land. The crocodiles transformed themselves to be human

សុទ ថ្វាយបង្គំឥសីតាមរឿងពិតគ្រប់ប្រការ លោកតាមានចិត្តមេត្តា ដល់ **សុទ** ពន់ពេក។ ឥសីមានពុទ្ធដីការថា "ឱ **ចៅសៅ** អើយ! ហេតុអ្វី ក៏ចៅចិត្តអាក្រក់ម្ល៉េះ? ណ្ដើយចុះចៅកុំព្រួយ សឹមតាជួយចៅឱ្យមានភ្នែក ក្លីដូចដើម នឹងបានទៅជួបជីដូនវិញ"។ តាឥសីក៏ផ្សំថ្នាំដាក់ភ្នែកសូត្រមន្ត ទិព្ធផ្លុំភ្នែក **ចៅសុទ** រហូតភ្នែកភ្លីដូចដើម ហើយលោកបានក្ដាប់ដីខ្សាច់មួយ ដៃសែកមន្តទិព្វផ្លុំដីខ្សាច់ដាក់បាតដៃផ្ដាំ **ចៅសុទ** ថា "ចៅក្ដាប់ដីខ្សាច់ ឱ្យជាប់កុំលាដៃឱ្យសោះ។ ចាំទៅដល់ផ្ទះ ចៅប្រាប់ជីដូនក្រាលកន្ទេលក្នុង ផ្ទះ សិមចៅលាដៃដាក់ដីខ្សាច់នេះទៅលើកន្ទេល"។

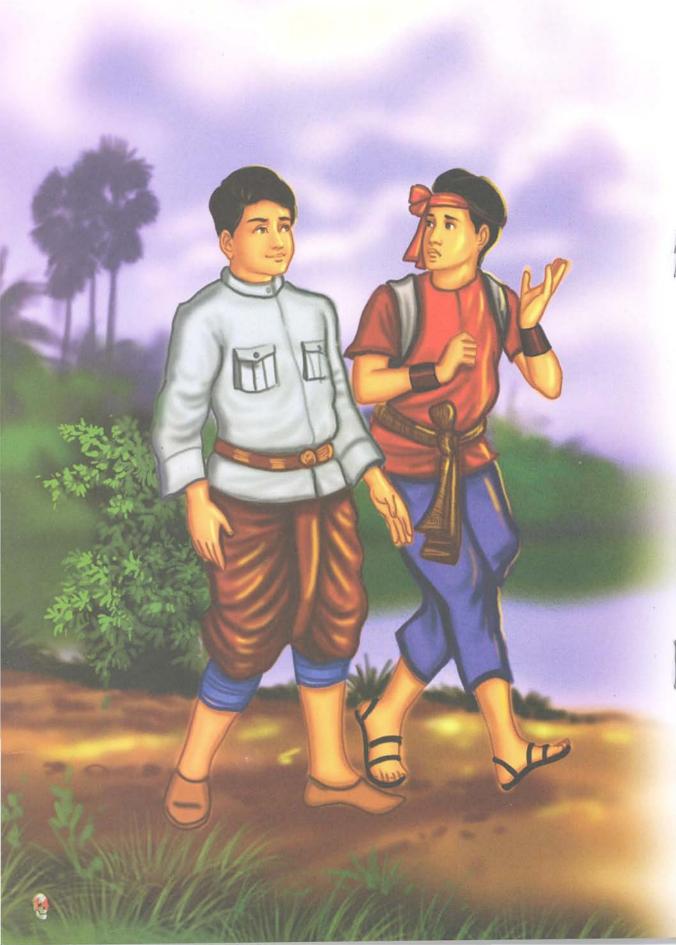

ឥសីផ្តាំរួចហើយ ក៏ប្រើក្រពើជូន **ចៅសុខ** ទៅដល់កន្លែងដែលកាប់ ឫស្សី។ **សុខ** ត្រឡប់ទៅដល់ផ្ទះវិញ ហើយចូលទៅយំសំពះជីដូន១ឃើញ ចៅ ក៏ស្ទះមកឱបចៅយំខ្សឹកខ្សួលលួងលោមចៅ "គេប្រាប់យាយថា ខ្លា ខាំចៅស្លាប់ទៅហើយ។ ម្ចាស់ជីដូនអើយ ជីដូនយំសោកបោកខ្លួនអាសូរ ចៅហៀបនឹងក្ស័យជីវិត ឥឡូវចៅមិនស្លាប់ ជីដូនអរណាស់រកអ្វីប្រៀបផ្ទីម ពុំបានឡើយ"។ ចៅសុខ និយាយប្រាប់ជីដូនថា "ពេលចៅទៅកាប់ឫស្សី លួសរនាប **បង់សៅ** បានចាក់ភ្នែកចៅធាក់ទម្លាក់ទឹក តែបានក្រពើនាំចៅ ទៅថ្វាយលោកតាឥសី" ជីដូនព្ទបែបនេះរឹតតែអាណិតចៅខ្លាំងឡើង។

After giving some advice to SOK, the hermit ordered the crocodiles to take him to the place where he cut the bamboo trees. When SOK arrived home, he cried and went to salute his grandma. When Grandma saw her grandson, she rushed to hug him. "I was told that you were eaten by a tiger," She said while sobbing, "Oh! My grandson, I sobbed and mourned nearly to die of missing you." "Now you are alive; I am so happy," she added. "When I went to cut bamboo trees for the lattices," SOK told his grandma, "Brother SAO thrusted his knife into my eyes and pushed me into the water; fortunately, the crocodiles took me to the hermit." The old lady felt even more pitiful for SOK after hearing this.

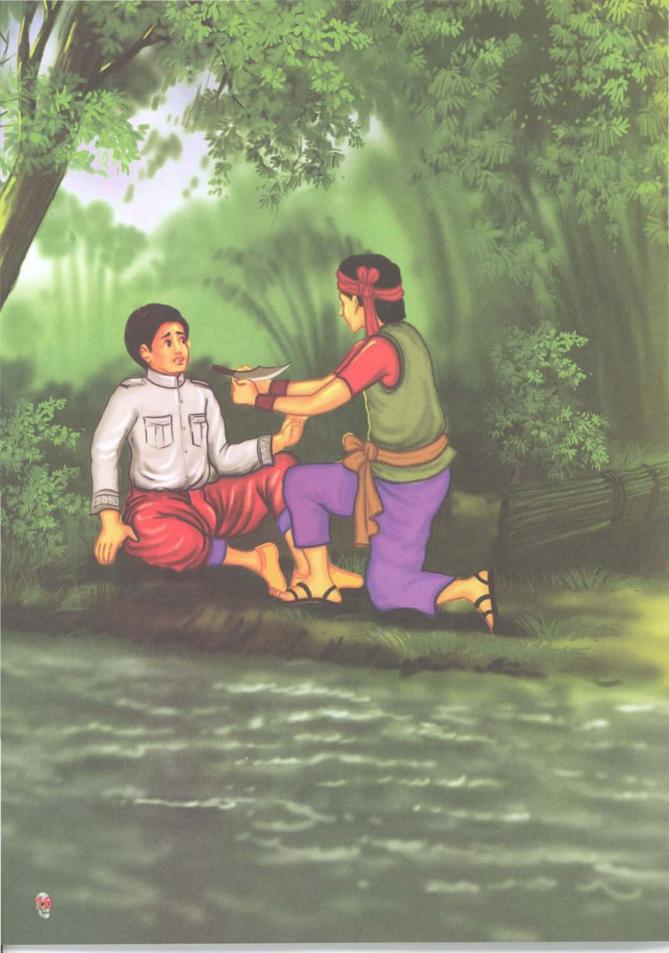

បន្ទាប់មក **សុខ** ប្រាប់ជីដូនឱ្យក្រាលកន្ទេលក្នុងផ្ទះ។ **សុខ** លាដៃ ចាក់ដីខ្សាច់លើកន្ទេល។ រំពេចនោះ ក៏កើតជាមាសប្រាក់គរនៅលើ កន្ទេល។ ពីរនាក់ជីដូន និងចៅត្រេកអរជាអនេក បានចាត់ចែងទិញ សំភារសំលៀកបំពាក់ និងសង់ផ្ទះថ្ចីល្បីមានដាច់គេក្នុងភូមិ។ និយាយពី សៅ ឃើញ សុខ ក៏នឹកឆ្ងល់ក្នុងចិត្តថា "អញចាក់ភ្នែកវាធាក់ទម្លាក់ទឹក ស្ពានថាវាស្លាប់ ឥឡូវវានៅរស់ភ្នែកក៏ភ្លឺដូចដើម ថែមទាំងមានទ្រព្យ សម្បត្តិច្រើនទៀត"។ ំលុះដល់វេលាស្ងាត់ **សៅ** ស្កាត់មកជួប និយាយថា "កាលឯង និងខ្ញុំទៅកាប់ឫស្ស៊ីនោះ បិសាចបានមកសណ្ឋិត រូបខ្ញុំទេ គេឱ្យខ្ញុំចាក់ភ្នែកឯ់ងទាំងសងខាង ហើយធាក់ឯងទម្លាក់ទឹក ខ្ញុំស្អានថាឯងស្លាប់បាត់ទៅហើយ ហេតុដូចម្ដេចបានជាឯងនៅរស់ ហើយ មានទាំងទ្រព្យច្រើនជាងគេយ៉ាងនេះ?" សុខ ឆ្លើយថា "បានគុណបងកុំអ៊ីខ្ញុំ ក្រលំបាកវេទនារហូតហើយ ដូចបងឃើញស្រាប់ កាលដែលបងច្រានខ្ញុំ ធ្លាក់ចូលទឹកស្ទឹង ខ្ញុំបណ្ដែតខ្លួនតាមបណ្ដោយខ្សែទឹកហូរ ហើយស្រែក រកតែពុទ្ធោ១ឥតមាន់ឈប់។ **សុខ** ក៏បន្តការនិយាយនេះរហូតដល់ចប់។

Then SOK told his grandma to lay down the mat in the house. SOK opened his hand, pouring the sand onto the mat. Suddenly, the sand created a pile of silver and gold on the mat. Both the grandma and grandson were very happy and managed to buy stuff and clothes, built a new house and they became the most famous family in the village. As for SAO, when seeing SOK, he wondered himself, "I thrusted his eyes and kicked him into the water. Why he is not dead instead he is now alive, able to see, and even wealthier." When it was quiet, SAO went to meet SOK on his way and said, "When you and I went to cut the bamboo trees, the demon came to control me and forced me to thrust your eyes and kicked you into the water. I supposed you were dead, but why are you alive and even richer than the others?" "It is your gratitude that makes me rich;" SOK replied, "Otherwise, I may have been so poor. As you know when you pushed me into the water I floated on the water, and said the words Puthou Puthou without stopping." SOK went on telling SAO about what had happened to him to the end.

សៅ ឮ សុខ ប្រាប់ដូច្នោះ ក៏មានចិត្តលោភលន់ ពន់ប្រមាណ ហើយគិតថា "អញនឹងធ្វើឱ្យបានដូច **អាសុខ**។ ក្រោយមក **សៅ** មកជួប **សុខ** និយាយ ថា "សម្លាញ់អើយ! ខ្ញុំចង់ទៅកាប់ឫស្សីនៅព្រៃកន្លែង មុនទៀត ឯបាយទឹកនិងសម្ភារនៅលើខ្ញុំ ឯងទៅតែខ្លួនបាន ហើយ"។ **សុខ** ឆ្លើយថា "ទេ! ខ្លាចបងសម្លាប់ខ្ញុំទៀត។" **សៅ** ប្រាប់ **សុខ** ថា "មុននោះខ្មោចកម្រោលចូលរូបខ្ញុំទេ ខ្ញុំមិនដឹងខ្លួនទាល់តែសោះ ឯងកុំប្រកាន់ខឹងនឹងខ្ញុំអី"។ **សុខ** ឆ្លើយថា "ចាំខ្ញុំជូនបង់ទៅ! ត្បិតបង ធ្លាប់មានគុណលើខ្ញុំ ខ្ញុំមានទ្រព្យសម្បត្តិក៏ព្រោះតែបង "។ លុះព្រឹកឡើង **សៅ** ស្ដាយបាយសំណុំមានគ្រប់ប្រដាប់ដូចមុន ហើយបណ្ដើរគ្នាទៅ ដល់ព្រៃឫស្សី។ លុះកាប់បានច្រើនហើយក៏ពុះលួសជារនាប។ បន្ទាប់មក ក៏នាំគ្នាអង្គុយបរិភោគបាយ។ ហេតុតែ **សៅ** មានចិត្តលោភលន់ចង់បាន ទ្រព្យសម្បត្តិ ក៏ប្រញាប់ហុចកាំបិតបន្ទោះទៅឱ្យ **សុខ** ប្រាប់ថា "ឯងចាក់ ភ្នែកខ្ញុំទាំងពីរមក!" **សុខ** ប្រកែកពុំព្រមចាក់ សៅ ចេះតែបង្ខំដដែលៗ "ចាក់មកៗកុំខ្លាចអ៊ី" **សៅ** បង្ខំ **សុខ** ជាច្រើនដង។

SAO, hearing what SOK had said, was very greedy. "I will do as SOK did," SAO thought. Later, SAO went to meet SOK again and persuaded, "Friend! I want to cut the bamboo trees at the same place. I am responsible for meal and other equipments and you only go without anything." "No, I'm afraid that you may kill me again," SOK replied. "I won't," SAO said, "previously. the demon came to control me; I didn't know what I was doing. Please don't mind me." "I'll go with you because you were once grateful for me; I am rich because of you," SOK answered. Next morning SAO carried a bag of meal and all equipments as the previous time and walked together into the forest. After cutting many bamboo trees, they stripped them into lattices and then had meal. Because of his greed for wealth, SAO passed his knife to SOK and said, "Thrust it into my two eyes." SOK refused to thrust SAO but he forced SOK again and again. "Thrust me! Thrust me! Don't be scared," SAO ordered.

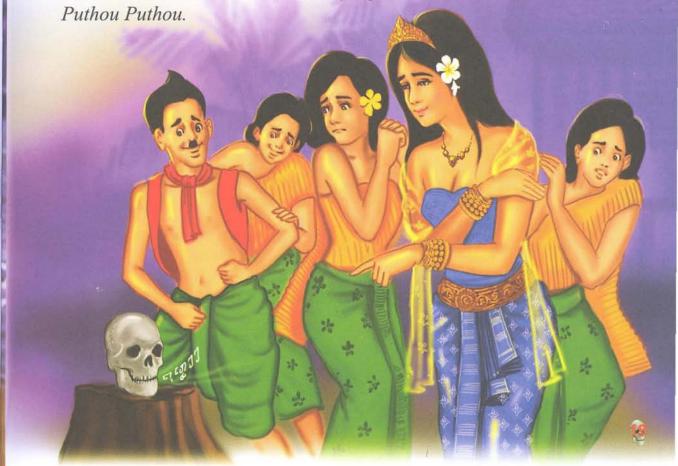
សុខ ក៏ចាក់ភ្នែក **សៅ** ខ្វាក់ទាំងសងខាង។ **សៅ** ឈឺពើតខ្លាំងណាស់ តែព្រោះចង់បានប្រាក់ ក៏ឱ្យ **សុខ** ច្រានខ្លួនទម្លាក់ទឹកស្ទឹងដែលកំពុងហូរ។ **សៅ** ប្រឹងស្រែកពុទ្ធោ១មិនដាច់ពីមាត់ ក្រែងបានជួបនឹងក្រពើ។ **សៅ** ឈឺភ្នែកជាខ្លាំង នៅតែខំហែលបណ្ដែតខ្លួនទៅមុខទៀត។ យូរ១ទៅ **សៅ** អស់កម្លាំងឈ្លក់ទឹកស្លាប់នៅក្នុងទឹកស្ទឹងបាត់ទៅ។ ហើយសាច់ ស្អុយរលេះរលួយ មានត្រីជាច្រើនដណ្ដើមសាច់គ្នាស៊ីជាអាហារ សល់តែ លលាដ៏ក្បាលអណ្ដែតតាមទឹកស្ទឹង។

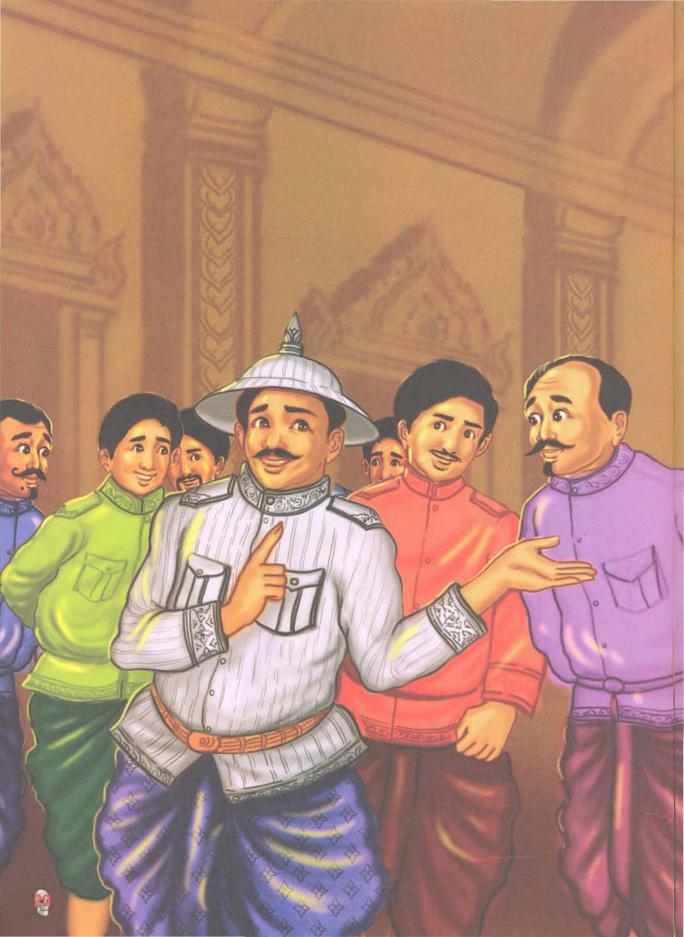
SOK, then, thrusted into SAO's both eyes. SAO was getting blind and painful in his eyes; but due to his greed for money, he asked SOK to push him into the flowing river. SAO tried to say *Puthou Puthou* without stopping in the aim of meeting the crocodiles. SAO was very painful in his eyes; however he floated himself on the flowing water ahead. Longer and longer, SAO was exhausted and drowned to death in the river. His flesh was rotting. Many fishes came to pick up his flesh for eating until it was all and there was the skull left, floating on the water.

ទោះបីលលាដ៍ក្បាលខ្មោច **សៅ** អស់សាច់សល់តែឆ្អឹងក៏ដោយ ក៏ ព្រលឹងរបស់គេនៅតាមលលាដ៍លងមនុស្សឮតែពុទ្ធោៗរហូត ដរាបទៅ ដល់កំពង់ទឹកមហាសេដ្ឋី។ វេលានោះកូនក្រមុំសេដ្ឋី នាំបរិវារប្រុសស្រីចុះ ងូតទឹក កំពុងតែលេងទឹកយ៉ាងសប្បាយ ស្រាប់តែឃើញលលាដ៍ក្បាល ខ្ចោចនោះអណ្តែតមកជិត លងគេស្រែករកពុទ្ធោៗ។ ពួកគេឈប់លេង ទឹកទាំងអស់គ្នា កូនក្រមុំសេដ្ឋីក៏ប្រើខ្ញុំប្រុសម្នាក់ឱ្យទៅស្រង់យកលលាដ៍ ខ្ចោចមកដាក់លើគោក លលាដ់ខ្ចោចនោះចេះតែរកពុទ្ធោៗជានិច្ច។

Though there was no flesh but the skull, his soul was always with his skull, haunting people by expressing the voice *Puthou Puthou* until it arrived at a millionaire's port. While the daughter of the millionaire was swimming happily together with her menservants and women servants, they saw the skull floating near and haunting them by making the voice *Puthou Puthou*. They all stopped swimming and the millionaire's daughter ordered a manservant to go and pick it up to the land. The skull remained saying

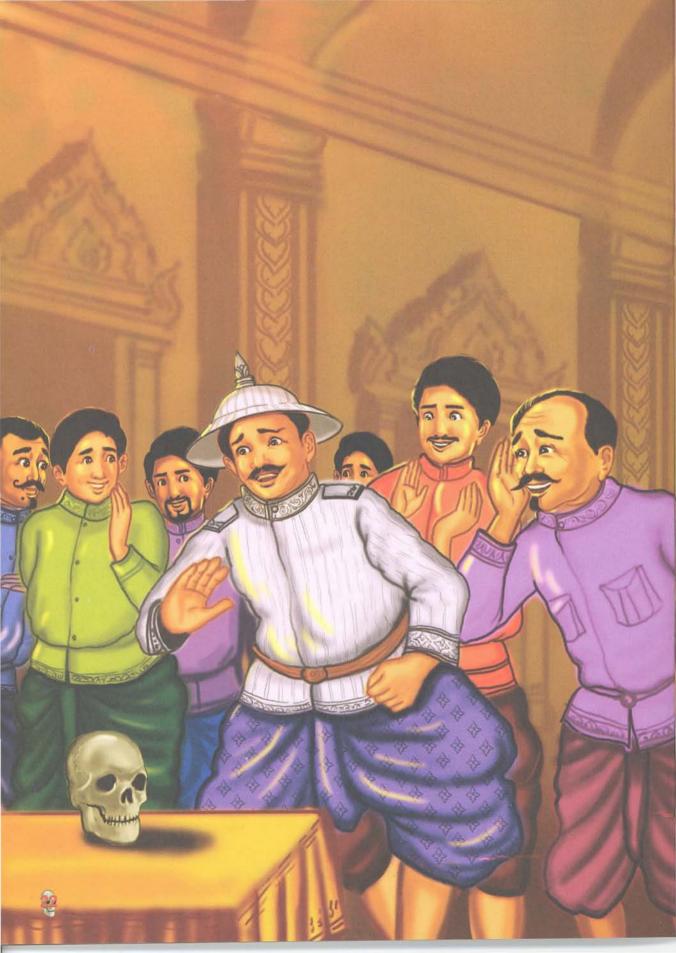

កូនក្រមុំមហាសេដ្ឋី ឱ្យខ្ញុំប្រុសកាន់លលាដ៍ខ្មោចមកផ្ទះជម្រាបឱពុកថា "លោកពុក១! កូនរើសបានលលាដ៍ក្បាលខ្មោចមួយអណ្តែតទឹកស្រែករក តែពុទ្ធោ១"។ សេដ្ឋីជាឱពុកស្ដាប់ហើយ ក៏ស្ទុះមកមើលឃើញមែន ក៏ឱ្យ គេលាងដុសខាត់ដាក់លើតោក។ លលាដ៍ក្បាលនោះនៅតែរកពុទ្ធោ១ គ្មានឈប់។ រាល់ព្រឹក សេដ្ឋីម្នាក់នេះតែងតែទៅគាល់ព្រះមហាក្សត្រនៅ ព្រះរាជរោងជួបជុំអស់លោកមន្ត្រីពុំដែលខាន។ សេដ្ឋីជំរាបអស់លោក នោះថា "ខ្ញុំមានលលាដ៍ក្បាលខ្ញោចមួយ ចេះតែស្រែករកពុទ្ធោ១ជាប់ជា និច្ច" អស់លោកស្ដាប់ហើយឆ្លើយថា "លោកកុហក មិនដែលមានក្បាល ខ្ចោចឯណាចេះនិយាយទេ ខ្ញុំមិនជឿទេ"។ សេដ្ឋីបញ្ជាក់ទៀតថា "ពិត ប្រាកដណាស់ បើអស់លោកមិនជឿខ្ញុំទេ យើងភ្នាល់ដាក់មាស១០០តម្លឹង ទៅ"។ មន្ត្រីក៏យល់ព្រមភ្នាល់ជាមួយសេដ្ឋីម្នាក់នោះមែន។

The daughter of the millionaire ordered her manservant to take the skull to her house. "Dad, I found a skull floating on the water saying *Puthou Puthou*," she told her father. After hearing his daughter, the millionaire rushed to see it and it was true as what his daughter had told, so he had it washed and brought it on the land. The skull was still saying *Puthou Puthou* without stopping. Every morning the millionaire always went to see the king at the royal hall and always met the royal officials. "I have a skull, which always says *Puthou Puthou*," the millionaire told them. Having heard this, the royal officials replied, "You are telling us a lie; skull could not speak. I don't believe you."

"It is true," the millionaire answered, "If you don't believe me, we can have a bet on this for 100 Damloengs of gold." Then, the royal officials accept the bet with the millionaire.

សេដ្ឋិទៅដល់ផ្ទះ ឮលលាដ៏ក្បាលស្រែកពុទ្ធោកោកៗគិតថា "មន្ត្រីទាំងនោះមុខជាចាញ់យើងហើយ"។ សេដ្ឋិយកមាស១០០ តម្លឹង ហើយប្រើកូនក្លួយកាន់តោកដែលដាក់លលាដ៏ក្បាលខ្មោច នោះប្រញាប់ទៅយ៉ាងរហ័ស។ លុះចូលទៅដល់ក្លោងទ្វារកំផែង លលាដ៏ក្បាលខ្ចោចបាត់សម្លេងឈឹង។ ពេលចូលទៅដល់ក្នុង ព្រះរាជរោង សេដ្ឋីក៏ដាក់លលាដ៏ក្បាលចំពោះមុខមន្ត្រីទាំងបួននាក់ នោះ ហើយបង្គាប់ថា "ចាំអីទៀត ម្ដេចក៏មិនស្រែករកពុទ្ធោ១ ទៀតទៅ" លលាដ៏ក្បាលខ្ចោចបាត់សូន្យឈឹង មិនឮរកពុទ្ធោ១ សោះឡើយ។ បន្ទាប់មក សេដ្ឋីក៏ចាញ់មាស១០០តម្លឹង។ អស់ លោកនោះសើចចំអកថា "អ៊ូយថ្លង់ណាស់! ថ្លង់នឹងសម្លេងក្បាល ខ្ចោច" ហើយទះដៃសើចពេញព្រះរាជរោង។

When the millionaire arrived home, he heard the skull shouting *Puthou Puthou* loudly and thought himself, "These royal officials are going to lose the bet." The millionaire took out 100-Damloeng gold and told his nephews to hurriedly take a basket with the skull to the royal hall. When they arrived at the gate of the royal palace, the skull sounded nothing. When the skull was taken into the hall, it was put in front of the four royal officials. "Don't wait any longer, why you don't say Puthou Puthou?" the millionaire ordered the skull. The skull said nothing: the word *Puthou Puthou* was not heard and therefore, the millionaire lost 100-Damloeng gold. "Oh! It is very noisy! It is very noisy with the voice of the skull," said the official ridiculously, and they clapped their hands and laughed all over the royal hall.

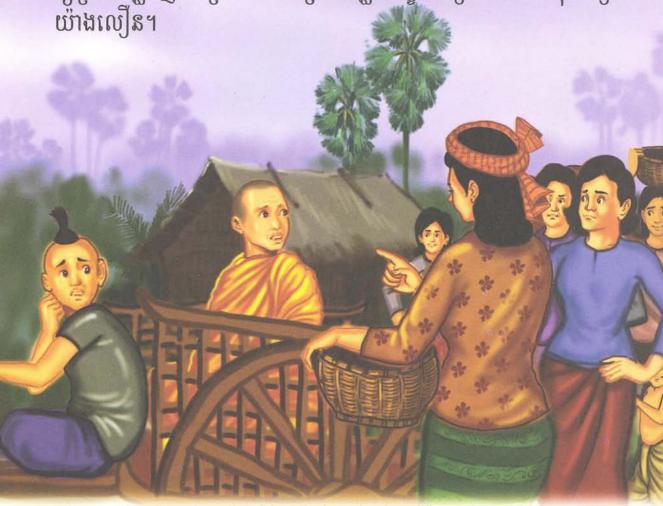

សេដ្ឋីខឹងនឹងលលាដ៍ក្បាលខ្មោចនេះណាស់ លាអស់លោកចេញមក ដល់ក្រៅកំផែង ស្រាប់តែលលាដ៍ក្បាលខ្មោចនោះស្រែករកពុទ្ធោខ សេដ្ឋី វិតតែខឹងខ្លាំងឡើង។ លុះមកដល់ផ្ទះ ប្រើបាវឱ្យយកពូថៅសំពងលលាដ៍ ខ្មោចបោះទម្លាក់ទឹកវិញ។ ឯលលាដ៍ក្បាលខ្ចោច **ចៅសៅ** នោះអណ្ដែត តាមទឹកស្ទឹងហូររសាត់ទៅក្រោមរហូតទៅដល់កំពង់វត្ត។ វេលានោះព្រះសង្ឃ និមន្តទៅស្រង់ទឹក បានឃើញលលាដ៍ក្បាលខ្មោចលងរកពុទ្ធោខ លោកក៏ ស្រង់យកទៅកុដិ រួចដុតលលាដ៍នោះឱ្យសុស ហើយព្រះសង្ឃពិចារណាថា "គួរតែយកកំទេចឆ្អឹងនេះ លាយនឹងម្រក្សណ៍ខ្ញុកលាបសរសរព្រះវិហារ បញ្ជូនឱ្យបានមគ្គផលដល់ម្ចាស់លលាដ៍ដែលបានស្លាប់ទៅ ហើយលោក យកខ្ញុកសល់បន្តិចបន្តួចយកទៅលាបលនរទេះ ហើយរង់ចាំរហូតដល់ ស្ងួត។

The millionaire was furious with the skull. He left the royal officials and came outside the wall. Suddenly, the skull said *Puthou Puthou*; the millionaire was even angrier. When he got home, he told his servants to break the skull with an ax and throw it back into the water. SAO's skull floated on the water down to a pagoda port. At that time, a monk was swimming at the port, seeing the skull haunting him with the voice Puthou Puthou. The monk took the skull to his building and burnt it into ashes. "It is nice to mix this ash with lacquer," he thought, "And apply on the temple pillars in order to send this merit to the person who had passed away. I'll use the remaining ash for coating the ox cart and wait until it becomes dry."

ថ្ងៃមួយ ព្រះអង្គនឹកភ្នកចង់ទៅសួរញាតិញោមក្នុងភូមិ លោកក៏ប្រើ សិស្សដឹកគោមកទីម ហើយបរទេះចេញទៅ។ លុះបរទេះបានឆ្ងាយបន្តិច រទេះនោះក៏លាន់ភ្លៅ និងដុំសង្គ្រៀតគ្នាដូចធម្មតា។ រហូតបានជួបឧបាសក ឧបាសិកា រទេះក៏ចាប់ផ្តើមឮសូរសម្លេងដូចលោកបញ្ហោរគេថា "មេចោរ" ញាប់សិញ។ ឧបាសក ឧបាសិកាឮដូច្នេះ ខឹងនឹងព្រះសង្ឃជាខ្លាំង ក៏ស្តីថា ឱ្យព្រះសង្ឃវិញមិនប្រណី។ ព្រះសង្ឃក៏បង្ខំសិស្សបរទេះទៅមុខទៀត

The monk wished to visit his relatives in the village; he told his students to yoke the oxen and rode off the ox cart. When they rode a bit further, the hubs of the cart wheels made sound as usual. But when they met the laymen and laywomen, it sounded as if it was cursing: *Mechor Mechor (the thief)*, repeating very fast. Hearing this sound, the laymen and laywomen were furious with the monk and cursing the monk without saving his face. Then the monk ordered his students to go ahead faster.

បន្ទាប់មកក៏បានទៅជួបនឹងនាម៉ឺនមួយក្រុម រទេះនោះក៏លាន់ម្តងទៀត ដូចជាជេរនាម៉ឺនថា "ចោរម្តាយនាម៉ឺន១" ពួកនាម៉ឺនទាំងអស់នោះខឹងនឹង ព្រះសង្ឃខ្លាំងណាស់ ក៏ដេញវាយលោកយ៉ាងញាប់ដៃ លោកភ័យកាន់តែ ខ្លាំង ខំបំបោលគោទៅមុខទៀតកាន់តែលឿន។ ព្រះសង្ឃគិតថា "រទេះ អាត្បាអញពីដើមមក មិនដែលឮសូរដូច្នេះទេ រឿងនេះមានតែកំទេចឆ្អឹង លលាដ៏ក្បាលខ្មោចនេះហើយ"។

Afterwards, the monk met a group of officials. Again, the cart started another sound as if someone was cursing them in a repeated word "Chor Mday Neameun" (the officials' mothers are thieves). The officials were very angry with the monk. They chased the cart to hit the monk quickly. The monk was even more frightened and went off faster and faster. "My cart has never made this sound so far," the monk thought, "It must be out of the ash of the skull."

លុះព្រះសង្ឃត្រលប់មកដល់វត្តវិញ លោកកាប់រទេះដុតនៅទីកន្លែង ដែលដុតលលាដ៏ក្បាលខ្មោចឱ្យឆេះទៅជាផេះទាំងអស់។ **នាយសៅ** ដែលកាលពីនៅរស់ គេចូលចិត្តឈ្លោះប្រកែកគ្នា និងចូលចិត្តឈ្នានីសគេ ណាស់។ ដូច្នេះហើយ បានជានៅកន្លែងកំទេចផេះនោះមានជាតិ **ចៅសៅ** ក៏ដុះកើតជា **ស្មៅកន្ត្រែយ** ដែលចូលចិត្តជាប់សំពត់ខោមនុស្សសព្វ ថ្ងៃនេះ។

When arriving at the pagoda, the monk broke off the cart and burnt it all at the same place where he had burnt the skull. When SAO was alive, he liked making arguments and envying the others. That was why the place, where there were his remains, was grown by the burr, which has always stuck on the people's skirts or trousers up to now. **The end**

A man with no education can result in harming himself.

